

K I T E E

**Kiteen
Ympäristölautakunnan
Toimintakertomus
2023**

Sisällys

Ympäristölautakunta.....	3
Vuosi 2023	3
Henkilöstö.....	3
Päätökset	4
Tarkastukset ja katselmukset	4
Hankkeet ja projektit	5
Koulutus.....	5
Kehitys	5
TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN.....	8
TOIMINNALLISET TAVOITTEET	8
TUNNUSLUVUT	10
LIITTEET	10

Ympäristölautakunta

Ympäristölautakunta toimii Kiteen kaupungin hallintosäännön mukaan Kiteen kaupungin rakennusvalvontaviranomaisena, ympäristönsuojeluviranomaisena sekä maa-aineslain tarkoittamana lupa- ja valvontaviranomaisena. Ympäristölautakunnan tulosityksiköt ovat rakennusvalvonta sekä ympäristötoimi.

Ympäristölautakunnan vuoden 2023 toiminnalliset tavoitteet sisältyivät Kiteen kaupunkistrategian strategiaan kehittämistarpeisiin:

- laadukkaat, kattavat ja kohtuuhintaiset palvelut
- yrittäminen ja elinkeinotoiminta
- ihmiset ja yhteisöt
- luonto ja rakennettu ympäristö.

Vuosi 2023

Vuoden 2023 aikana ympäristölautakunta kokoontui 9 kertaa ja käsitteli yhteensä 97 asiaa.

Töiden sujuvoittamisen kannalta on lautakunta sopinut, että vuosiraportteja ei tuoda lautakuntaan omina asioinaan, joka osaltaan vähentää käsiteltävien asioiden lukumäärää, mutta samalla helpottaa ympäristönsuojelun viranhaltijan työtaakkaa.

Ympäristötoimen ja rakennusvalvonnan taksat päivitettiin vuoden 2022 lopussa, jolloin uudet taksat astuivat voimaan 1.1.2023 alkaen. Vuonna 2023 taksoja ei päivitetty.

Henkilöstö

Rakennusvalvonnan vakituisessa henkilöstössä (2 kpl) ei tapahtunut muutoksia vuonna 2023. Rakennusvalvonnassa työskenteli työllistämistuella tukipalvelutyöntekijä 23.1.2023 - 21.1.2024 välisen ajan. Henkilön ensisijaiset työtehtävät olivat rakennusvalvonnan digitointia valmistelevan arkiston seulominen ja järjestäminen sekä lupa- ja katselmustietojen täydentäminen rakennusvalvonnan sähköisiin rekistereihin. Ympäristötoimessa vs. ympäristöpäällikkö jatkoi viran hoitamista ympäristöpäällikön haettua virkavapaata 17.4.2023-16.4.2025 väliselle ajalle. Ympäristötoimessa jatkoi määräaikainen (6 kk) ympäristötarkastaja. Vuonna 2023 ympäristötoimessa ei ollut harjoittelijoita tai opinnäytetöiden tekijöitä.

Rakennustarkastaja oli lokakuussa 2023 vanhempainvapaalla kuukauden ajan. Tämä aiheutti ruuhkaa rakennusvalvonnan toiminnassa ja lupakäsittelyssä. Rääkkylän/Tohmajärven rakennustarkastaja kävi ko. aikana suorittamassa yksittäisiä kiireellisiä katselmuksia.

Sekä rakennusvalvonnan, että ympäristötoimen henkilöstöresurssit ovat alimitoitettuja työmäärään nähden. Kiteen kaupungin organisaatiossa tapahtuneiden henkilöstövähennysten myötä viranhaltijoilla on oman asiantuntijatyönsä lisäksi huomattava määrä hallinnollista työtä, joka kuormittaa sekä hidastaa työskentelyä.

Päätökset

Kertomusvuoden aikana ympäristölautakunta ja ympäristöpäällikkö ovat käsitelleet kaksi maa-ainesten ottamista koskevaa lupahakemusta, 6 meluilmoitusta sekä 2 vakuuksiin liittyvää asiaa, 3 luonnonmuistomerkin rauhoittamista / rauhoittamisen lakkautusta, 3 ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamisia (öljysäiliön maahan jättäminen 1 kpl, jätevesien etäisyysvaatimukset 2 kpl), ympäristönsuojelulain 156 §:n mukaisia vapautuksia käsiteltiin 11 kpl. Auma-ilmoituksista ei ole tehty viranhaltijapäätöksiä vuoden 2020 alusta lähtien.

Rakennusvalvonnassa kertomusvuoden aikana ympäristölautakunta ja rakennustarkastaja ovat käsitelleet yhteensä 58 rakennuslupaa, 68 toimenpidelupaa, 5 ilmoitusmenettelyn alaista toimenpidettä ja 12 purkamisilmoitusta sekä 32 maisematyölupaa. Rakennuslupien jatkoaikoja myönnettiin 11 kpl ja rakennuslupien muutoksia myönnettiin 2 kpl. Yhteensä viranhaltijapäätöksiä tehtiin 170 kpl. Lupien ja ilmoitusten yhteismäärä oli 188 kpl. Viranhaltijapäätöksistä ei tehty oikaisuvaatimuksia vuonna 2023.

Edellä esitetystä tilastosta ei käy ilmi kaikki rakentamisen toimenpiteet, koska samalla lupa-asialla voi olla useita toimenpiteitä (esimerkiksi rakennuksen rakentaminen, maalämpöjärjestelmä, jätevesijärjestelmä, purkamistoimenpide, jne.). Näin ollen rakentamistoimenpiteitä on tehty tosiasiasa enemmän kuin lupia ja ilmoituksia on käsitelty. Vastaavia työnjohtaja- ja erityisalojen työnjohtajahyväksyntöjä tehtiin yhteensä 86 kpl.

Tarkastukset ja katselmukset

Ympäristötoimi suoritti 2 kpl lupavelvollisten laitosten määräaikaistarkastusta, 18 valvontaohjelman mukaista maa-ainesten ottopaikan tarkastusta, 3 hakemusten käsittelyyn liittyvää tarkastusta (öljysäiliön maahan jättäminen 1 kpl, ympäristönsuojelulain 156 d §:n mukaiset poikkeamiset 2 kpl). Asiakasilmoituksiin perustuvia tarkastuksia tehtiin 5 kpl. Tarkastuksia tehtiin muun muassa siivottomuuteen liittyen. Ympäristötoimi osallistui myös kuu-teen ELY-keskuksen valvoman laitoksen tarkastukseen. Yhteensä ympäristötoimi teki 28 tarkastusta ja osallistui 6 tarkastukseen.

Kohteiden tarkastuksen lisäksi kohteiden vuosiraportteja on tarkastettu 25 kpl. Kohteiden tarkkailuvelvoitteita, kuten pohjaveden seuranta- ja päästömittausvelvoitteita on valvottu.

Rakennusvalvonta suoritti vuoden 2023 aikana kaikkiaan 116 katselmusta rakennustyömailla. Rakennushankkeiden aloituskokouksia järjestettiin yhteensä 6 kpl.

Vuonna 2023 päivitettiin ympäristölautakunnan katselmustoimikuntaa. Katselmustoimikunta suoritti ympäristökatselmuksen vuonna 2023.

Hankkeet ja projektit

Kiteenjärven ilmastusta jatkettiin yhteistyössä teknisen lautakunnan ja Kiteen Vesikunnan kanssa.

Rakennusvalvonta osallistui valtiovarainministeriön rahoittamaan Pikura-hankkeeseen (pienien kuntien rakennusvalvonnan sähköisen asiointi- ja lupapalvelun käyttöönotto sekä ylikunnallisen yhteistyön kehittäminen). Hanke loppui 2023 vuoden lopussa. Hankkeen tavoitteena oli kehittää sähköistä asiointia sekä kuntayhteistyötä. Rakennusvalvonta sai hankkeen kautta rahoitusta mm. sähköisiin asiointipalveluihin sekä tukityöllistetyn palkkakustannuksiin. Yhtenä hankkeen tavoitteena oli kehittää kuntien sähköistä arkistointia ja antaa kunnille valmiuksia paperisen arkiston digitointiin. Arkistojen digitointi helpottaa merkittävästi rakennusvalvontojen työtä ja luo valmiuksia myös kuntien väliselle yhteistyölle, koska lupa-aineistot ovat henkilöstön käytettävissä ajasta ja paikasta riippumatta. Hankkeen aikana toteutettiin arkistojen digitointityön puitesopimustoimittajien kilpailutus ja suoritettiin toimittajavalinta. Digitoinnin puitesopimus on voimassa vuosina 2024-2027. Hankkeessa laadittiin myös yhteistyösopimusten mallipohjat, jotka jokainen hankkeessa mukana ollut kunta sai käyttöönsä.

Koulutus

Rakennusvalvonnan ja ympäristötoimen henkilöstö on osallistunut vuoden 2023 aikana alansa koulutustilaisuuksiin, jotka auttavat ylläpitämään ja kehittämään toimintaa. Vuosien 2020-2021 koronatilanne siirsi lähikoulutukset verkkokoulutuksiksi. Edelleen vuonna 2023 suurin osa koulutustarjonnasta on verkkokoulutuksia. Tämä osaltaan helpotti koulutuksiin osallistumista.

Rakennusvalvonnan henkilöstö osallistui vuonna 2023 erityisen paljon koulutuksiin, koska eduskunta hyväksyi rakentamislain alkuvuodesta 2023. Lakimuutos aiheuttaa koko rakennusvalvonnan toiminnan uudelleen järjestelyitä, uuden lain soveltamista sekä mm. hallintosäännön ja rakennusjärjestyksen päivittämisen. Myös rakennusvalvonnan kaikki ohjeet ja toimintatavat on laadittava uudelleen.

Uusi rakentamislaki tuo myös tietomallipohjaiset rakennuslupahakemukset osaksi rakennusvalvontojen arkea. Tästä johtuen rakennusvalvonnan toimistosihteerit osallistui vuonna 2022-2023 Metropolia ammattikorkeakoulun järjestämään rakennusvalvonnoille suunnattuun tietomallikoordinaattori-koulutukseen. Koulutuksen tavoitteena oli saada valmiudet rakennusvalvonnan tietomallikoordinaattorin tehtäviin, saada työkaluja tietomallien teknisten tietosisältöjen ohjaamiseksi lupakäsittelyssä edellytettävään muotoon sekä hankkia osaamista tietomallien käsittelyyn sekä säännösten mukaisuuden tarkastamiseen.

Kehitys

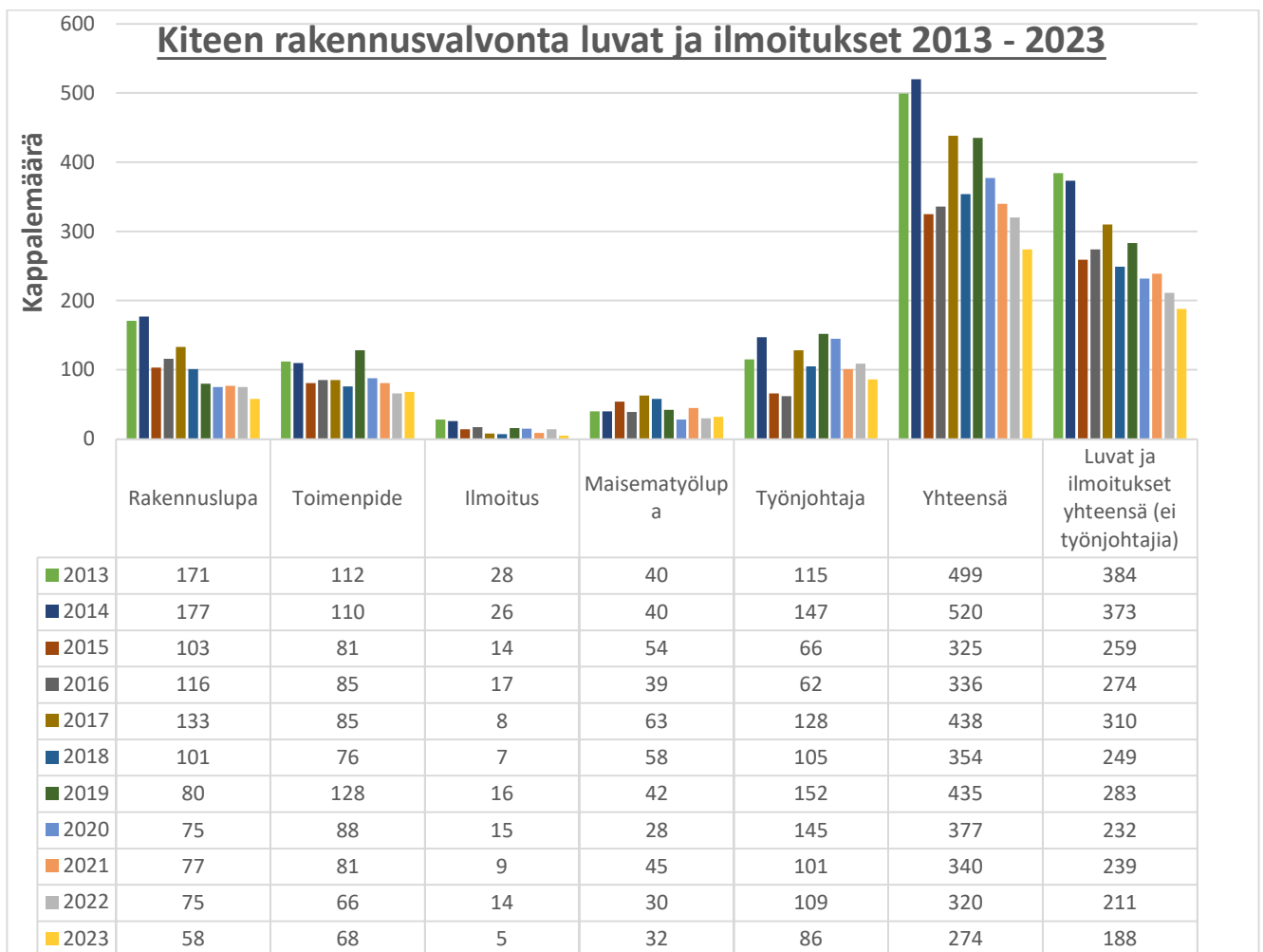
Rakennusvalvonnan ja ympäristötoimen toimintaa kehitetään jatkuvasti. Kehittämistoimintaan kuuluu toimintatapojen analysointi, prosessikaaviot ja sitä kautta toiminnan muutokset sekä kehitys. Myös rakennusvalvonnan ja

ympäristötoimen sekä maankäytön/kaavoituksen yhteistyö on kehittynyt mm. säännöllisten kuukausipalavereiden avulla.

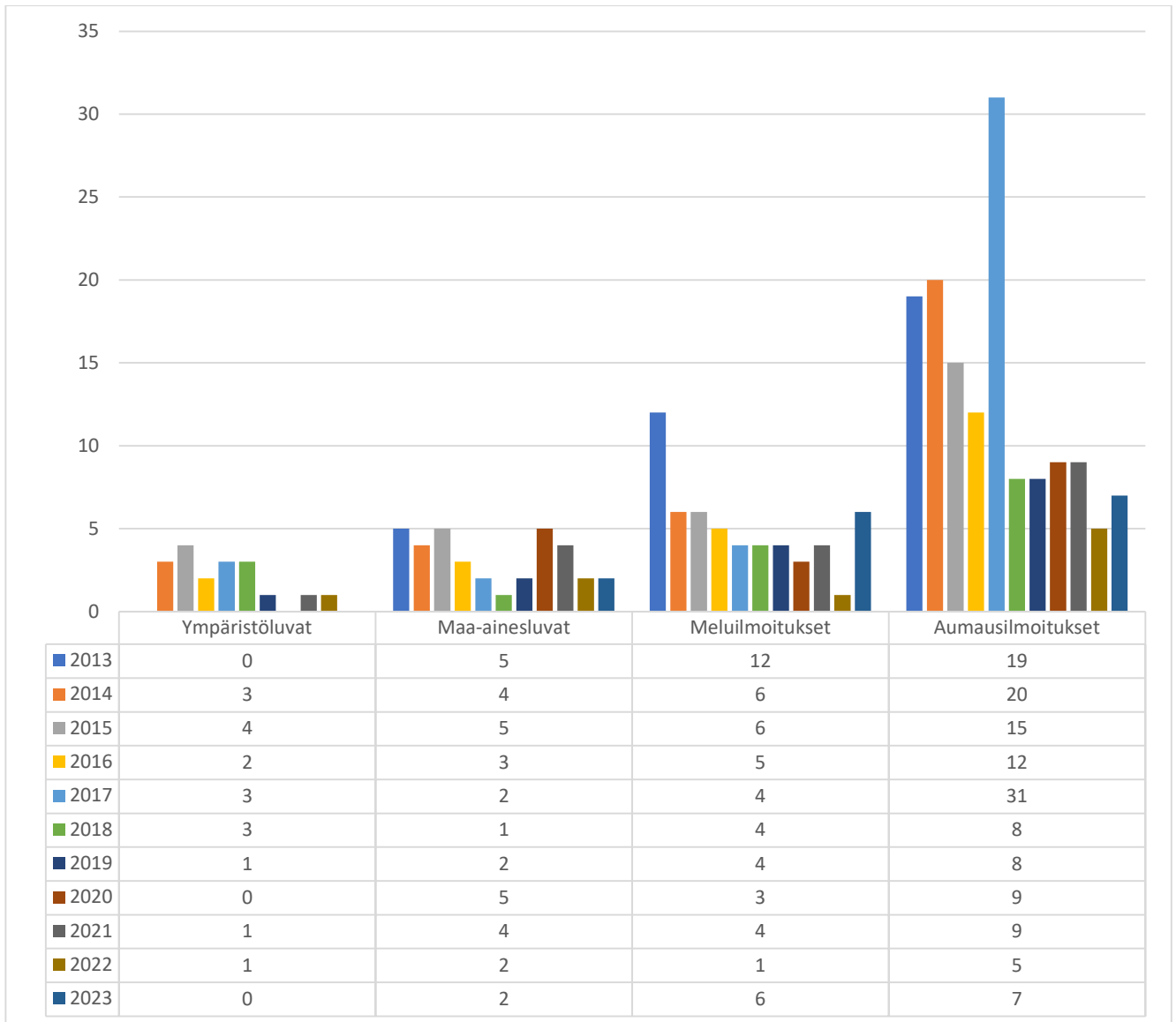
Vuonna 2023 rakennusvalvonta järjesti koko vuoden kestävästi asiakastytyväisyysskyselyn asiakkailleen. Kyselyyn vastasi vuoden aikana 69 asiakasta. Asiakastytyväisyysskysely käsitellään omana asiana ympäristölautakunnassa. Kyselyn avulla saatiin palautetta nykyisestä toiminnasta ja kehitysideoita.

Kehitystoiminnasta huolimatta, rakennusvalvonnan joissakin toiminnoissa ja tehtävissä on viivettä. Viiveen pääsyitä ovat liian vähäiset henkilöstöresurssit erityisesti kevät- ja kesäaikana, kun lupien hakeminen ja rakentaminen käynnistyvät.

Ympäristötoimen osalta vuoden 2023 loppupuolella aloitettiin toiminnan siirtäminen sähköiseen Lupapiste -palveluun. Sähköisen asiointin myötä kaikki luvat ja ilmoitukset saadaan saman palvelun alle, jolloin asiointi on helpompaa asiakkaille ja lupakäsittelijälle. Sähköisen Lupapiste -palvelun myötä luvat liitteineen arkistoituu sähköisesti, eikä paperisia lupia enää arkistoida erikseen.

Kuva 1: Myönnettyjen rakennus- ja toimenpidelupien sekä toimenpideilmoitusten, maisematyölupien ja työnjohtajahyvaksyntöjen määrät vuosina 2013 - 2023.

Kuva 2: Jätettyjen ympäristö- ja maa-aineslupien sekä melu- ja lantapatteri-ilmoitusten kehityksestä vuosina 2013 - 2023.

TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

	TP 2022	TA 2023	TA-muu- tos 2023	TA + muutos 2023	TP 2023	Tot %
Tuotot, €	107 528	92 700	0	92 700	91 432	98,6
Kulut, €	-305 791	-301 182	0	-301 182	-291 676	96,8
Toimintakate, €	-198 263	-208 482	0	-208 482	-200 243	96,0

Vuonna 2023 tuotot, kulut ja toimintakate jäivät alle vuoden 2023 talousarvion.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Lupapalveluiden saatavuuden ja jatkuvuuden turvaamisen kehittämisen suhteen ei saatu tehtyä järjestelyitä, joilla turvattaisiin lupakäsittelyn jatkuvuus esimerkiksi rakennustarkastajan lomien tai pidempien sairauslomien ajaksi. Tilanne on samanlainen muissa yhden viranhaltijan yksiköissä lähialueella, että tuuraajaa ei ole. Näin ollen tavoite ei ole siitä näkökulmasta toteutunut.

Vuonna 2023 rakennusvalvonta järjesti asiakkailleen koko vuoden kestävän asiakastytyväisyyskyselyn, jonka avulla saatiin yleistä palautetta sekä kehitysideoita asiakkailta. Näin ollen lupapalveluita voidaan kehittää paremmin asiakkaiden palvelua varten. Asiakastytyväisyyskyselyn perusteella asiakkaiden tyytyväisyys rakennusvalvonnan toimintaan oli keskimäärin 4,4 / 5.

Ympäristölautakunnan katselmustoimikunta ja rakennustarkastaja suorittivat rakennetun ympäristön katselmuksen syyskuussa 2023.

Ympäristötoimi ja ympäristölautakunnan katselmustoimikunta suoritti rakennetun ympäristön katselmuksen vuonna 2022. Ympäristötoimen edustaja on mukana Itä-Suomen vesihuoltovalvojien yhteistyöryhmässä, Pohjois-Karjalan vesienhoidonyhteistyöryhmässä sekä Puruveden, Karjalan Pyhäjärven ja itäisen Pihlajaveden vesienhoidon organisoinnin taustaryhmässä.

Toteutuman merkit:

= tavoite toteutunut

= tavoite toteutunut osittain

= tavoite ei toteutunut

LAADUKKAAT, KATTAVAT JA KOHTUUHINTAISET PALVELUT			
Strateginen toimenpide:			
<i>Pidämme palvelumaksut ja taksat kohtuullisina pitääksemme elämisen kulut järkevällä tasolla.</i>			
	Toimenpiteet	Mittari	Toteumaennuste
Ympäristötoimi	Ympäristön valvonnan kustannustehokkuus	Nettomenot/asukas	
Rakennus-valvonta	Rakentamisen valvonnan kustannustehokkuus	Nettomenot/asukas	
YRITTÄMINEN JA ELINKEINOTOIMINTA			
Strateginen toimenpide:			
<i>Kehitämme lupapalveluita vastaamaan paremmin asiakkaiden tarpeita.</i>			
	Toimenpiteet	Mittari	Toteumaennuste
Rakennus-valvonta	Lupapalveluiden saatavuuden ja jatkuvuuden turvaamisen kehittäminen	Toteutuu / ei toteudu	
Rakennus-valvonta	Asiakastytyväisyyskysely	Asiakastytyväisyys	
IHMISET JA YHTEISÖT			
Strateginen toimenpide:			
<i>Lisäämme ihmisten yleistä viihtyvyyttä luontoa kunnioittaen ja rakennettua ympäristöä kohentaen.</i>			
	Toimenpiteet	Mittari	Toteumaennuste
Rakennus-valvonta	Rakennetun ympäristön katselmus	vähintään 1 kpl / joka toinen vuosi	
IHMISET JA YHTEISÖT			
Strateginen toimenpide:			
<i>Lisäämme ihmisten yleistä viihtyvyyttä luontoa kunnioittaen ja rakennettua ympäristöä kohentaen.</i>			

	Toimenpiteet	Mittari	Toteumaennuste
Ympäristötoimi	Rakennetun ympäristön katselmus	Vähintään 1 kpl / joka toinen vuosi	
LUONTO JA RAKENNETTU YMPÄRISTÖ			
Strateginen toimenpide:			
<i>Huolehdimme ainutlaatuisista, puhtaista ja vetovoimaisista järviolueista.</i>			
	Toimenpiteet	Mittari	Toteumaennuste
Ympäristötoimi	Olemme mukana alueellisissa vesistöjen-kunnostushankkeissa/ yhteistyöryhmissä	Toteutuu/ei toteudu	

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2022	lopullinen TA 2023	TP 2023	poikkeama TP – TA	Tot. %
Kokoukset, kpl	10	9	9	0	100
Käsitellyt asiat, kpl	99	110	97	-13	88
Viranhaltijapäätökset, kpl	191	230	179	-51	78
Koulutuspäivät, kpl	20	12	39	27	325
Käsitellyt luvat/ilmoitukset (rak.valvonta), kpl	211	230	188	-42	82
Bruttokustannukset, €/lupa/ilmoitus	777	732	909	177	124
Nettokustannukset, €/lupa/ilmoitus	389	439	538	99	122
Uudet omakotitalot, kpl	5	3	2	-1	67
Uudet loma-asunnot, kpl	4	6	6	0	100
Käsitellyt maa-ainesluvut, kpl	2	3	2	1	67
Käsitellyt yhteisluvut	1	1	0	-1	0
Käsitellyt ympäristöluvut, kpl	1	1	0	-1	0
Käsitellyt meluilmoitukset, kpl	1	4	6	2	150
Käsitellyt aumaussilmoitukset, kpl	5	10	7	-3	70
Maa-ainesten ottopaikat, kpl	35	40	30	-10	75

LIITTEET

Vuoden 2023 tulosalue- ja tulosityksikkötasoiset toteutumalomakkeet